

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0-2244-2065

เรื่อง วิชาชีพการสัตวบาล
ผู้เรียบเรียง นางสุภัทร คำมุงคุณ วิทยากรเชี่ยวชาญ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ
ออกอากาศ เมษายน 2564

ภาคปศุสัตว์เป็นแหล่งผลิตอาหารโปรตีนสำคัญ โดยผลผลิตส่วนใหญ่ที่นำมาบริโภคอยู่ในรูปของเนื้อสัตว์ นม และไข่ นอกจากนั้นแล้ว การผลิตในภาคปศุสัตว์ยังทำให้เกิดการจ้างงาน สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ผู้ประกอบกิจการในอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ รวมถึงอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง โดยที่ผ่านมามีการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ไปยังต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และมีมูลค่าการส่งออกนับแสนล้านบาท

ทั้งนี้ สินค้าปศุสัตว์ไทยทั้งผลผลิตและผลิตภัณฑ์แปรรูปยังคงเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคอย่างต่อเนื่อง และยิ่งนับวันผู้บริโภคภายในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพและการรับรองมาตรฐานสุขอนามัยมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของสารเคมีตกค้าง ยาสัตว์ การปนเปื้อนของจุลินทรีย์ รวมถึงการจัดการให้เป็นไปตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ ตลอดจนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ในกระบวนการผลิตจึงจำเป็นต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ มีจรรยาบรรณ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ในการกำกับ ควบคุม ดูแล เพื่อให้ได้อาหารที่ปลอดภัย มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานด้านสุขอนามัย และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

สำหรับกระบวนการผลิตสัตว์ซึ่งเป็นต้นทางของกระบวนการผลิตอาหารปลอดภัยนั้น ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการเลี้ยงและดูแลสัตว์ หรือ “นักสัตวบาล” ถือเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการควบคุมดูแลการผลิตสัตว์ โดยการใช้ความรู้เฉพาะทางด้านการสัตวบาลเข้ามามีบทบาทในการจัดการ เพื่อให้สัตว์ที่เลี้ยงมีสุขภาพแข็งแรงเจริญเติบโตได้ดีและปราศจากโรค อันส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลผลิตที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย และเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม หากบุคคลที่ไม่มีความรู้ทางการสัตวบาล ไม่มีจรรยาบรรณ และความรับผิดชอบต่อสังคม เมื่อมาดำเนินการเลี้ยงและดูแลสัตว์ อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค และสร้างความเสียหายต่อผู้ประกอบกิจการอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนความเชื่อมั่นต่อประเทศคู่ค้า ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ

ดังนั้น คณะรัฐมนตรี (ในสมัยของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี) จึงได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวบาล พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการปฏิบัติงานของบุคคลด้านการสัตวบาลให้มีมาตรฐานเดียวกัน และให้มีการจัดตั้งสภาการสัตวบาลขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพการสัตวบาล ควบคุมและกำหนดมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการสัตวบาล มิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลที่ไม่มีความรู้ อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการเลี้ยง

และดูแลสัตว์เลี้ยงเพื่อการค้า ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2564 และที่ประชุมมีมติรับหลักการ ในวาระที่ 1 พร้อมทั้งตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษา จำนวน 25 คน

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวบาล พ.ศ. .... ได้กำหนดให้มีการจัดตั้ง สภาการสัตวบาลขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อการควบคุมและกำหนดมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ ควบคุมความประพฤติ และการดำเนินการของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการสัตวบาล ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพการสัตวบาล ตลอดจนการช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้บริการทางด้านวิชาการแก่สมาชิก รวมทั้งเกษตรกร ประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องเกี่ยวกับวิชาชีพ การสัตวบาล รวมถึงการกำหนดให้มีคณะกรรมการสภาการสัตวบาล เพื่อทำหน้าที่บริหารกิจการสภาการสัตวบาล ตลอดจนกำหนดให้มีการควบคุมการประกอบวิชาชีพการสัตวบาล โดยการขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาล อย่างไรก็ตาม ได้มีการกำหนดกรณียกเว้นบางประการให้สามารถ ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลได้โดยไม่ต้องขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตจากสภาการสัตวบาล เช่น กรณีผู้ที่กระทำ ต่อสัตว์เลี้ยงของตนเอง เว้นแต่เป็นการเลี้ยงสัตว์เพื่อการค้าหรือเศรษฐกิจ กรณีนักเรียน นิสิต นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรมซึ่งทำการฝึกหรืออบรมในความควบคุมของสถาบันการศึกษา กรณีที่อยู่ในภาคราชการ ซึ่งทำการประกอบอาชีพการสัตวบาลตามหน้าที่และอำนาจหรือตามที่ส่วนราชการมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติ โดยมีโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

การผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการสัตวบาล จะส่งผลกระทบต่อเรื่องค่าใช้จ่ายในการขอรับ ใบอนุญาตของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาล ดังนั้น ควรมีการพิจารณาอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม หากมีการควบคุมการประกอบวิชาชีพการสัตวบาล จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน ในการปฏิบัติงานของบุคคลด้านการสัตวบาล ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนผู้บริโภค และการสร้างความเชื่อมั่นในมาตรฐานด้านการปศุสัตว์มากยิ่งขึ้น และอาจส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย

บรรณานุกรม

- กระทรวงพาณิชย์. (2564). ตลาดส่งออก 15 อันดับแรกของไทยรายประเทศ ปศุสัตว์. สืบค้น 9 เมษายน 2564 จาก http://www.ops3.moc.go.th/infor/menucomth/stru1_export/export_topn_re/report.asp
- บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 2 ครั้งที่ 15 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง). (27 มกราคม 2564) (น. 1-4). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักรายงานการประชุม และชวเลข.
- สมาคมสัตวบาลแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (1 สิงหาคม 2562). บทบาทของนักสัตวบาล มีอะไรบ้าง. สืบค้น 9 เมษายน 2564 จาก <https://www.youtube.com/watch?v=5mEj5u8KBrk>
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สำนักกฎหมาย. (2564). เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวบาล พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) อ.พ.(ร) 8/2564. สืบค้น 9 เมษายน 2564 จาก <http://web.senate.go.th/document/fileR/907.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักวิชาการ. (2564). เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวบาล พ.ศ. .... อ.พ. 9/2564 สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง. สืบค้น 7 เมษายน 2564 จาก <https://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer2300/web/viewer.php>